

Cerkvene zadeve.

Razstava cerkvene obleke

v kn. šk. duhovnem semenišču.

I.

V nedeljo so vihrale raz mariborsko bogoslovnico tri zastave, papeževa, habsburška in štajarska; pomenile so, da je v tem posloju priredila družba vednega česčenja presv. R. Telesa razstavo cerkvene obleke, namenjene ubogim cerkvam lavantske škofije. Razstavo so otvorili mil. knezoško po slovesni službi božji, katero so opravili preč. g. prelat K. Hribovšek v stolnici. Ob določenem času se je nabralo mnogo ljudstva, čakajoč na prihod mil. kneza in na otvoritev razstave. Osmokrat so prihiteli radostno višji nadpastir, da bi slovesno otvorili razstavo in izročili svojemu namenu sad blagonsne družbe, za katero se prav živo zanimajo. Navzoči so bili razven načelnika družbe, preč. g. stolnega dekana L. Herg-a, še preč. g. prelat K. Hribovšek, preč. gg. kanonika dr. Pajek in dr. Iv. Mlakar, duh. svetovalec J. Majcen, nadžupnik Fr. Korošec, več družih duhovnikov in večina bogoslovcev; nadalje družba gospic in gospa ter mnogo občinstva.

Preč. g. stolni dekan kot načelnik pozdravijo mil. kneza in navzoče, posvetijo letošnjo razstavo v proslavo biserne maše in 20letnice papeštva Njih svetosti Leona XIII., petdesetletnice vladanja cesarja Franca Jožefa I. in — s solzami v očeh — v spomin blagega ustanovitelja te družbe, bivšega knezoškofa Jakoba Maksimilijana, ki bi letos obhajali biserno mašo. Zatem naznanijo družbine uspehe v pretečenem letu, se zahvalijo vsem, posebno gospicam, gospem in šolskim sestram ter vsem dobrotnikom, ki so dejansko pripomogli do današnje razstave in prosijo mil. kneza, da otvorijo razstavo in podelijo navzočim sv. blagoslov. Po teh besedah načelnikovih povzamejo govor mil. knez ter zatrjuje, da so prišli k otvoritvi s tem večjim veseljem posebno letos, ker se ima s to razstavo proslaviti dvojni jubilej svetovnega pomena, dvojni jubilej vseobčne imenitnosti sobno za katoliškega Avstrijca. Ta razstava je za to posebno imenitna in za družbo velpomembna, ker je posvečena velikanoma — Leonu XIII. in Francu Jožefu I. Dobra misel je bila to in načelnik družbe je ustregel, tako nadaljujejo mil. knez, s tem moji srčni želji, da bi namreč letos v moji škofiji vsa društva, zavodi itd. kolikor mogoče slavno obhajali redka jubileja. Vrednejšega na zemlji sploh ni, da bi se mu posvetila taka cerk-

slušale besede: »Verujem v Boga Očeta — Jezusa Kristusa, Sina njegovega edinega — verujem v sv. Duha, verujem v sv. katoliško cerkev. — Odpovem se hudobnemu duhu, in vsemu njegovemu delu in vsemu napuhu. Za otroci pa so tudi stariši te besede izgovarjali.

Nakrat pa se zasliši glas po cerkvi: »Tudi jaz se odpovem, odpovem se hudobnemu duhu, odpovem se žganju za vse čase!« Bil je to glas očeta Anice, ki je klečal v cerkvi s sklenjenima rokama. — »Dobro tako, Matevž, rekel mu je g. učitelj po sv. maši, le držite besedo! Lahko imate veselje z vašo Anico. — »Kako pa bi ne imel, rekel je Matevž, saj ona zame moli!« — G. katehet pa je dal vsakemu otroku spominek na prvo sv. obhajilo, in ko je vse opravil, vzel je Matevž Anico za roko in je rekel: »Zdaj bova šla pa na pokopališče, da moliva na grobu drage matere, ona je gotovo za naju Boga prosila.«

* * *

Matevž pa je tudi ostal mož beseda. Prav za prav bi morali reči, Jezus Kristus, katerega je Anica tako goreče prosila, je pomagal. Ljubi Jezus je slišal njene pobožne prošnje, daroval ji je očeta in nagnil njegovo srce k pravi pokori in poboljšanju. Da žganje popolno

vena razstava, kakor sta sv. oče Leo XIII. in presvetli naš cesar, oni naš duhovni, ta naš deželni oče; celo potrebno je dandanes v teh burnih, upornih časih, da pokažejo zvesti sinovi svojo ljubezen, svoje spoštovanje, svojo zvestobo in udanost najvišjim, od Boga danim oblastim. Posebno pa sta še vredna ravno ta dva zastopnika božje oblasti, da se njima pokloni sad družbe vednega česčenja presv. R. Telesa, vredna za to, ker kar gorita za ta presv. zakrament.

Sv. oče se prav vrlo zanimajo za česčenje presv. zakramenta; z radostnim srcem odobravajo in na različne načine podpirajo shode, zборе itd., ki se tičejo te družbe. Že prvo leto po svojem nastopu so razveselili glavno družbo vednega česčenja v Rimu s posebnim pismom. Začetnici družb vednega česčenja presvetega R. Telesa sta dve blagi gospe; jedna v Rimu, druga v Belgiji. Ko je poslednja prosila velikega Pija IX., naj se njena družba preloži v Rim, so ji sv. oče to dovolili. Sedanji papež Leon XIII. pa so združili obe družbi v jedno osrednjo družbo, ki ima svojo krasno cerkev in združuje pobožne sestre v vedno česčenje v Rimu, ob cesti, ki se imenuje »via Nomentana«. Leta 1881. se je tej glavni družbi kot udana hčerka pridružila tudi družba vednega česčenja naše škofije.

Novembra lanskega leta so Leon XIII. zopet v posebnem pismu pohvalili in bodrili častilce presv. R. Telesa, ki so se zbirali po raznih mestih v Italiji. Vsem so dali posebnega patrona, varuha, sv. Paškala Bajlonskega, tretjerednika sv. Frančiška Serafskega.

Drugi, ki zasluži, da se mu pokloni taka cerkvena razstava, so naš presvetli cesar. Mil. knezoško opozorijo v pristrčnih besedah na skupno lastnost habsburških vladarjev, da so vsi iz te slavne rodovine iskreno častili presv. zakrament. Ker je čas potekal, omenili so le Rudolfa I., Maksimilijana I., Ferdinanda II.; cesarico Eleonoro, Marijo Terezijo, sedanjo kraljico špansko, Marijo Kristino; nadvojvodo Albrehta; naposled z navdušenimi besedami slavno vladajočega Franca Jožefa I. — Vzgleđi Habsburžanov so tako pristrčni, ljubeznivi in resnično pobožni, da jih bomo navedli obširneje v posebnem odstavku.

»Pravo ste zadeli«, tako sklenejo mil. knez, »da ste poklonili to razstavo Leonu XIII. in Francu Jožefu I. Razstava je res jubilejska; ona priča, da družba napreduje; udov je letos pristopilo malone 3000; milodarov se je nabrala lepa svota; posebno sta se odlikovali dekaniji celjska in konjiška; darovalo se je precej oblačil, svile, in toliko dela! Srčna hvala

zapusti, obiskal ga je Bog z vročinsko boleznijo, ko je pa Matevž zopet ozdravel, ni mogel žganja niti videti. Bil je potem delaven in skrben in pobožen oče.

Smešnice.

Gojenci nekakega vojaškega zavoda si zvečer vlečejo pri oknu sodček piva v drugo nastropje. Hudomušen nadzornik Veselovič zapazi to, prereže iz okna v prvem nadstropju vrv, potem pa hiti v drugo nadstropje poiskati si porednežev, ki so pa, zapazivši nezgodo, naglo zginili pod tople odeje svojih postelj in začeli glasno smrčati, ko prisopihajo nadzornik v sobo in vpraša, kaj počenjajo. Navidezno speči se vzbudijo in jeden se kar glasno pritožuje, kdo da ga drami iz sladkih sanj, v katerih se mu je ravnokar zdelo, da so angeljci dušo v nebesa vlekli, a prišel je nebodigatreba, prerezal vrv, in duša je zletela v — globočino.

Imeniten gospodič po imenu Lilek se zaljubi, ter svoji zaljubljenki poda prstan rekoč: »Ljubo dete, moj angeljček! Tu imate prstan v znamenje moje goreče ljubezni do Vas, ki nima konca ne kraja«. Gospica: »Tudi moja ljubezen do Vas, zlahtni gospod, je podobna temu prstanu, ker še nima začetka«.

bodi Jezusu v presv. zakramentu, hvala načelniku in odbornikom, hvala predsednici in prisednicam, hvala čč. šolskim sestram, hvala vsem blagim gospem in gospicam, hvala vsem duhovnikom, ki so podpirali družbo!«

Končno so podelili sv. blagoslov in potem začeli ogledovati posamezna oblačila. Razstava je trajala 3 dni in imela mnogo obiskovalcev.

Bodi česčen in hvaljen vsaki čas,
Najsvetejši, božji zakrament!

Gospodarske stvari.

Pomladanskim opravilom v sadu- nosniku

še prištevamo pomlajanje in precepljavanje dreves. Mnoge vrste našega sadnega drevja začno zgodaj roditi in rodé potem leto na leto neutrudno ter razveseljujejo sadjarja s svojo rodovitnostjo. Ali to veselje čez nekaj časa neha. Drevesa začno dajati manje sadja in tudi to je vsako leto drobneje. Poleg tega poganjajo takšna drevesa nižje na debelejših vejah ravne, krepko rastoče sibe. To so znamenja, da so se drevesa vsled svoje preobilne rodovitnosti izcerpala, t. j. vso svojo moč porabila in oslabela. Takšna drevesa se morajo pomladiti, da se zopet okrepčajo in da se prejšnja rodovitnost povrne. Pomlajajo pa se tudi takšna drevesa, katera so poškodovali viharji, toča, sneg ali kakšna bolezen, kakor n. pr. glutasti rak, vsehlost skorje in dr. in katera so v hudih zimah na tanjših vejah in vejicah pozebla. Slednjič takšna, katera eno-stransko in nepravilno rastejo. Pomladijo pa se drevesa tako-le:

Vse debeleje veje odžagaj za četrto ali tretji del njihove dolgosti in sicer neposredno pred kakšno stransko vejico, katera naj odrezani del nadomestuje. Nastalo rano ob robu gladko obreži z ostrim nožem, potem pa jo zamaži z blatom, za takšno mazanje pripravljeno. Pri pomlajanju začni delo zgoraj pri vrhu in ga nadaljuj navzdol. Pazi pa, da ne odrežeš na eni strani preveč, na drugi premalo, koš mora dobiti pri pomlajanju pravilno, naravni rasti drevesa primerno obliko. Da se pretakanje mezgovine vsled porezanih vej preveč ne ustavlja v drevesu, pusti 1—3 veje neporezane kot veje vlačnice in jih pomladi še le prihodnje leto. Prej omenjene ravne sibe, ki se rade prikažejo na vejah izcerpanih dreves, poreži, ako jih ne potrebuješ za novi koš. Na koncu pomlajenih vej ti bodo tudi nastale takšne ravne in krepko rastoče veje. Le-te poreži, samo eno pusti, pa tudi to le takrat, če se ti zdi potrebna za podaljšanje pomlajene veje. Pomlajeno drevo začne kmalu spet roditi in rodi potem obilno, kakor je rodilo poprej. Ali zopet se lahko izcerpa, tako, da ga moraš v 10—15 letih vnovič pomladiti. Pomladujejo se jablane, grške, kutine, slive, česplje in višnje.

Kakor pomlajanje, ravno tako koristno je včasih, precepiti že v sadunosniku stoječe sadno drevo. Precepiti, t. j. gori v kožu požlahtniti drevo pa kaže: 1. če si zapazil, da si vsadil namesto požlahtnjenega drevesa lesnačo ali lesniko, sploh nepožlahtnjeno lesno drevo; 2. če drevo prebužno raste, pa nič ne rodi; 3. če si spoznal, da dotična sadna vrsta v tvojem sadunosniku ne prospeva; 4. če hočeš imeti na vsajenem drevesu kakšno določeno vrsto.

Pri precepljenju pazi na to, da (če ni precepljenec divjak) cepiš na rano vrsto zopet rano, na pozno zopet pozno vrsto. Da ti vsled ustavljanja mezgovine drevo ne usahne, pusti prvo leto 1—3 veje kot veje vlačnice in jih cepi še le prihodnje leto. Precepiš lahko vsako vejo, katera še ni prekorčila debelosti človeškega nadlakta. Pri večjih in močnejših drevesih je pa najbolje, da se drevo najprej pomladi, potem še le precepi. Prav primeren način cepljenja je cepljenje za skorjo, pa tudi po drugih načinih cepljenja lahko precepavaš. V tanjše veje